

Organ Związku Zakładów Graficznych i Wydawniczych na Polskę Zachodnią z siedzibą w Poznaniu.

Ceny ogłoszeń i przedpłaty znajdują się na ostatniej stronie.

Telefon 2555

— Administracja i Redakcja: Poznań, Stary Rynek 4

— P. K. O. 202 868

Komunikaty

Związku Zakładów Graficznych i Wydawniczych
na Polskę Zachodnią.

Walne Zebranie

Okręgu Wielkopolskiego

Związku Zakładów Graficznych i Wydawniczych
na Polskę Zachodnią z siedzibą w Poznaniu

odbędzie się

we wtorek, dnia 27 lipca r. b.

po południu o godzinie 4-ej w lokalu związkowym
w Poznaniu, przy Starym Rynku 4.

Porządek obrad:

1. Sprawozdanie.
2. Wybór nowego Zarządu.
3. Wnioski na Walny Zjazd.
4. Wolne głosy.

Jan Kuglin,
prezes.

Józef Królak,
sekretarz.

Walne Zebranie

Okręgu na miasto Poznań

Związku Zakładów Graficznych i Wydawniczych
na Polskę Zachodnią z siedzibą w Poznaniu

odbędzie się

we wtorek, dnia 27 lipca r. b.

po południu o godzinie 4½ w lokalu związkowym
w Poznaniu, przy Starym Rynku 4.

Porządek obrad:

1. Sprawozdanie.
2. Wybór nowego Zarządu.
3. Wnioski na Walny Zjazd.
4. Wolne głosy.

Edward Pawłowski,
prezes.

Leon Latowski,
sekretarz.

Ogólne Zebranie

członków Związku Zakładów Graficznych i Wydawniczych
na Polskę Zachodnią z siedzibą w Poznaniu
odbędzie się

we wtorek, dnia 27 lipca r. b.

po południu o godzinie 5-ej w lokalu związkowym
w Poznaniu, przy Starym Rynku 4.

Porządek obrad:

1. Sprawy zarobkowe (wnioski o wyższą płac).
2. Walny Zjazd.
3. Wolne głosy.

Sekr. gen.: Kryg.

O prasie w Finlandji.

Prasie w Finlandji, jako faktor kultury, inspirator intelektualnego i ekonomicznego życia, jako broń polityczna i tłumacz publiczny, przypisuje się dość poważniejsze znaczenie aniżeli w innych krajach.

Pierwszą gazetę w Finlandji założono w roku 1771. Inicjatywę wydawnictwa tego ceniono bardzo w kołach uniwersyteckich i profesorowie uniwersytetu Abo dość czynny brali udział w pracy redakcyjnej. Wydano ją w języku szwedzkim, ponieważ sfery inteligentne i wykształcone tym językiem się posługiwały. Ukazała się pod tytułem „Tidningar utgifna af ett sällskap i Abo” i wychodziła do r. 1861, będąc w międzyczasie od 1810 — 1819 r. oficjalnym organem Finlandji. W początkach ukazały się w niej wywiady z historii, geografji, artykuły zwyczajne, żadnych jednak nie przynosiła wiadomości o zdarzeniach codziennych.

W r. 1776 ukazała się pierwsza gazeta finlandzka p. tyt.: „Suomalaiset Tietosanomatt”. Był to organ popularny, przynoszący artykuły z dziedziny gospodarstwa, finansów i rolnictwa.

Gdy Helsingfors zostało miastem stołecznem, rozpoczęto tam wydawać oficjalną szwedzką gazetę pod tytułem: „Finlands Allmänne Tidning”. W r. 1857 dopiero ukazała się pierwsza gazeta finlandzka, przy-

nosząca korespondencje. Nie wymieniając tytułów gazet następnych, zaznaczamy tylko, że do r. 1850 wychodziły po części tylko szwedzkie gazety przy małej ilości fińskich w Helsingforsie, Abo i innych miastach. Fińskie gazety redagowane były w duchu ludowym, podczas gdy szwedzkie, ze względu na zbyt ostrą cenzurę, przynosiły tylko artykuły literackie. Pierwsze pismo, występujące śmiało i odważnie przynoszące wiadomości najbardziej żywotne, budzące uczucia narodowe fińskie, zapoczątkowując zarazem ruch narodowy, rozpoczął wydawać J. Snellman w r. 1844 pod tyt.: „Saima”. Przestało ono wychodzić w r. 1846, ponieważ despotyzm Mikołaja I. nie dopuszczał do rozwoju prasy. Cenzura była nadzwyczaj ostra, przysparzając wiele trudności wydawnictwom. Tyczyło się to przedewszystkiem gazet i będącej w rozwoju literatury fińskiej.

Pod Aleksandrem II. nastąpiły nieco wolniejsze czasy. W r. 1862 ukazała się pierwsza, w duchu nowocześniejszym redagowana, szwedzka gazeta pod tyt.: „Helsingfors Dagblad”, która, będąc organem partji liberalnej, wychodziła do r. 1889. Gdy około r. 1860 życie polityczne i ruch narodowy fiński coraz większe przybrały rozmiary, rozpoczęto na szeroką skalę wydawać gazety i czasopisma. Jeden z najgłośniejszych dzienników szwedzkich w Finlandji, dziś jeszcze wychodzący pod tyt.: „Hufvudstadsbladet”, założono w r. 1864.

W r. 1869 ukazał się pierwszy główny organ partji fińskiej „Uusi Soumetar”, a po 50-ciu latach egzystencji zastępuje go dzisiaj jeszcze wychodzący „Uusi Suomi”.

W r. 1883 partja szwedzka we Finlandji, dążąc do obrony swych praw i interesów, rozpoczęła wydawać dziennik pod tyt.: „Nya Pressen”. Był to najwplywowszy dziennik szwedzki obok „Hufvudstadsblades”. Około r. 1890 rozdzieliła się partja fińska na dwie grupy. Organem Młodo-fińców, zajmujących stanowisko radykalno - socjalistyczne i intelektualne, był dziennik „Päivälehti”, założony w roku 1890, który jednak w r. 1904 przestał już wychodzić. Następuje po nim żurnal „Helsingin Sanomat”, dzisiejszy organ fińskiej partji postępowej. Dopiero w końcu ostatniego stulecia ukazały się pierwsze pisma socjalistyczne, jedno z nich „Työmies” (Robotnik) założono w r. 1895.

Podczas całej tej długiej perjody, prasa Finlandji podlegała ścisłej cenzurze, dbającej o to, by nic nie ogłoszono, coby szkodzić mogło interesom rosyjskim, lub też polityce, prowadzonej przeciw Finlandji. Prasa fińska jednak niezmordowanie starała się czytelnikom w kraju i zagranicą przy każdej sposobności przypomnieć sytuację polityczną i jurystyczną i skutki wynikające z niej. W czasie tym prasa przykładała rękę do gospodarczego i duchowego rozwoju kraju, uwydatniającego się przy końcu zeszłego stulecia. Gazety fińskie usilnie popierały wszelkie reformy i przedsięwzięcia gospodarcze, zwalczając zarazem ostro braki i niedomagania, omawiając środki, by wszelkim trudnościom kres położyć. Tym sposobem prasa fińska była tą siłą moralną, którą naród uznał jako ważny czynnik kultury.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Nieszczęśliwe wypadki przy pracy.

Badanie przyczyn nieszczęśliwych wypadków, mających miejsce przy pracy w przemyśle, stało się tematem szczegółowych badań od chwili, gdy zajęto

się zagadnieniem naukowej organizacji pracy. Przedmiot ten posiada już dziś obszerną literaturę, która w świetle statystyk, wykresów i ankiet pozwala na dokładne określenie, jakie główne przyczyny powodują nieszczęśliwe wypadki. Daje to możność skutecznego szukania środków zaradczych. Ażeby uzasadnić doniosłość powyższych badań, wystarczy przytoczyć kilka cyfr: W r. 1907 w zakładach przemysłowych w Stanach Zjednoczonych było 35 000 wypadków śmiertelnych, ciężkich zaś obrażeń ciała 2 miliony. W dziesięć lat później, t. j. w r. 1917, dzięki planowemu wysiłkowi w kierunku ulepszenia warunków pracy, ilość wypadków znacznie zmalała. Mianowicie: wypadków śmiertelnych zanotowano 22 000, ciężkich zaś obrażeń ciała — pół miliona. W latach następnych cyfry te bardziej jeszcze maleją.

Gdy bada się różne kategorie wypadków, należy przedewszystkiem ich podzielić na takie, które mają miejsce z winy samej osoby poszkodowanej i są spowodowane jej nieuwagą, ignorancją lub niezręcznością, oraz na wypadki, wynikające z nieodpowiednich warunków, w jakich odbywa się praca. Wypadki kategorii pierwszej są o wiele liczniejsze, stanowią one naogół około 90 proc. ogólnej ilości nieszczęśliwych wydarzeń.

Niezbędne napięcie uwagi przy wykonywaniu danej pracy zależne jest od szeregu czynników. — Pierwszym z nich jest stopień zmęczenia pracownika. W ostatnich godzinach pracy wypadki są o wiele liczniejsze, niż w godzinach początkowych, gdy robotnik jest wypoczęty. Wszakże w obecnych warunkach, gdy czas pracy tygodniowej rzadko kiedy przewyższa 48 godzin, czynnik powyższy staje się coraz bardziej drugorzędnym. Natomiast alkohol, jak wykazały statystyki, podcinający zdolność koncentracji uwagi, jest wciąż przyczyną dużej ilości wypadków. Ilość wypadków u alkoholików jest 3 razy większa, niż u takiej samej ilości robotników, niepodlegających temu nałogowi, a pracujących w tych samych warunkach. Stwierdzono również, że alkoholizm chroniczny jest dużo niebezpieczniejszy, niż sporadyczne pijaństwo. Ciekawą jest rzeczą, że pora dnia ma duży wpływ na koncentrację uwagi. A więc ilość wypadków wzrasta w miarę przedłużania się pracy (w końcowej godzinie jest od 2 do 4 razy większa, niż w etapach początkowych). Co się zaś tyczy pracy nocnej, to, jak skonstatowano w czasie wojny u robotników, zajętych w fabrykach amunicji, ilość wypadków jest największa w pierwszych godzinach pracy.

Z innych przyczyn, które często stają się powodem wypadków, należy wymienić nieodpowiednią temperaturę (za wysoką lub za niską) i brak odpowiedniej wentylacji oraz wadliwe oświetlenie. I tak np. badania, przeprowadzone w Anglii wykazały, że w szeregu zakładach przemysłowych, gdy praca odbywa się przy świetle sztucznym, ilość wypadków wzrasta o 25 proc. Wreszcie, poważnym czynnikiem, wpływającym na zwiększenie się ilości wypadków, jest brak doświadczenia i wprawy w dokonywaniu danej pracy. Okres czasu potrzebny do nabycia odpowiedniej sprawności, jest bardzo różny; np. w wielkich stalowniach angielskich robotnicy nie ulegają zupełnie nieszczęśliwym wypadkom dopiero po 15 latach pracy.

Powyższe dane wykazują, że sposoby zmierzające do zmniejszenia ilości wypadków przy pracy, powinny być szukane na różnych drogach. Wszakże, metodą, dającą naogół rezultaty najpoważniejsze, jest oddziaływanie na psychikę robotnika, celem zwalczania jego nieuwagi i zaniedbań. Punktem wyjścia tej

metody, której naczelnym postulatem stała się zasada: „safety first movement“, jest rozwijanie w robotniku przyzwyczajenia do stałego zachowywania wszelkich niezbędnych środków ostrożności.

Polskie Tow. Graficzne w Poznaniu.

Wystawę Graficzną Stow. Artystów w Poznaniu zwiedzają członkowie P. T. G. w niedzielę, dnia 18 lipca rb. Wstępne dla nieczłonków 1 zł, dla członków P. T. G. 50% zniżki = 50 gr. Zbiórka członków w niedzielę o godz. 11 przed poł. obok Banku Związku Spółek Zarobkowych, plac Wolności.

Zebranie Techniczne członków P. T. G. odbędzie się w środę, dnia 21 lipca rb. w lokalu „Pawilon“ przy ul. Podgórnej 13. Początek punktualnie o godzinie 19-tej. Porządek obrad: 1. Zagajenie. 2. Odczytanie protokołu. 3. Wykład kol. Iczakowskiego. 4. Dyskusja. 5. Komunikaty Zarządu. 6. Sprawa wycieczki rodzinnej. 7. Wnioski. 8. Wolne głosy. 9. Zakończenie.

Ze względu na aktualny wykład uprasza o liczne przybycie
Zarząd.

Z chwili bieżącej

Zniżka ceny papieru drukowego w Niemczech. Związek Niemieckich Fabryk Papieru Drukowego ustalił na lipiec br. cenę za papier rotacyjny w wysokości 31,50 R. M., za drukowy formatowy w wysokości 32,50 R. M., za 100 kg. — co stanowi zniżkę dla obu gatunków o 1,50 RM.

Komisje egzaminacyjne. Z dniem 31 grudnia 1926 roku upływa urzędowanie obecnych komisji egzaminacyjnych czeladniczych, wobec czego prosimy Zarząd Cechu, który ma prawo egzaminowania uczni, o podanie nam najpóźniej do dnia 30 lipca br. czterech kandydatów na przewodniczącego wzgl. zastępcę komisji egzaminacyjnej czeladniczej, z których dwa wybierze sobie Izba — oraz dokładną ilość członków Cechu.

Jeśli jednak Cech składa się z kilku zawodów i więcej, natenczas dla każdego zawodu należy podać czterech kandydatów na przewodniczącego. Oddział bowiem ma każdy zawód posiadać swego przewodniczącego, któryby w danym zawodzie egzaminy przeprowadzał. Tak np. w cechu bednarsko-stolarsko-tokarskim winno zebranie wybrać osobno czterech kandydatów dla zawodu bednarskiego, czterech kandydatów dla zawodu stolarskiego i czterech kandydatów dla zawodu tokarskiego, albowiem podczas nowej kadencji nie będzie wolno przewodniczącemu dla zawodu tokarskiego egzaminować kandydatów w zawodzie bednarskim lub stolarskim, zaś przewodniczącemu w zawodzie stolarskim uczniów w zawodzie bednarskim lub tokarskim, albo w ślusarskim dla zawodu kowalskiego itd.

Kandydaci powinni być wybrani na zebraniu kwartalnym lub na zebraniu nadzwyczajnym cechu i podani do Izby.

Nominację otrzymają kandydaci przez cech, którym je Izba prześle za pokwitowaniem i będą sprawować swoje urzędowanie przez 3 lata, to jest do 31 grudnia 1929 roku.

Termin nadsyłania listy kandydatów upływa z dniem 30 lipca br. z podaniem dokładnego adresu

„RADION“

„RADION“

Ostrzegamy

pp. Właścicieli i Zarządców Drukarni w Wielkopolsce i na Pomorzu przed przyjmowaniem od osób lub firm nieznanych zamówień na drukowanie etykiet i opakowań

na proszek do prania „RADION“.

Dowiadujemy się, że w ostatnich dniach kilka drukarni pozwoliło sobie na wydrukowanie bez naszej wiedzy etykiet indentycznych z używanymi przez nas do opakowania proszków „RADION“.

Przeciwko tym drukarniom występujemy na drogę sądową.

Przemysłowe Towarzystwo Przetworów Tłuszczowych

„SATURNIA“ Sp. Akc. Warszawa.

każdego kandydata, tj. imię i dokładną miejscowość zamieszkania i powiat — datę i miejsce złożenia egzaminu mistrzowskiego oraz zaopatrzonej podpisem całego Zarządu.

Ławników zaś wybiera Cech sam i przy wszelkich zmianach winien nam nazwiska podać.

W końcu nadmieniamy, że życzeniem Izby jest, aby egzaminy czeladnicze odbywały się od 1 stycznia 1927 roku tylko dwa razy w roku mianowicie każdorazowo w miesiącu kwietniu i październiku.

W międzyczasie odbędzie się z przyszłymi przewodniczącymi i ich zastępcami konferencja, na której zapozna się ich z obowiązkami przewodniczących, z warunkami i terenem pracy oraz instrukcjami jednolitemi.

(—) Wł. Jewasiński,
prezes.

(—) K. Juszczyk,
syndyk.

Ruch wydawniczy w Polsce. Jak wynika z danych statystycznych, przedstawia się produkcja wydawnicza w Polsce w roku 1925 znacznie korzystniej, niż w roku poprzednim. W r. 1925 wydano ogółem druków — przypada na produkcję w języku polskim. Produkcja w tym kierunku wzrosła w stosunku do roku przeszłego o 916 druków.

Porównując liczby ludności z liczbami nakładów druków nieperjodycznych w r. 1925, otrzymamy następujące rezultaty: 1 książka wypada na 1,1 mieszkańca Polski, 1 książka wypada na 0,9 Polaka, na 2 Żydów, na 9,5 Ukraińców, na 61 Białorusinów, na 5 Niemców. Największą liczbę druków zarejestrowano w r. 1925 z zakresu „poezja, powieść, dramat”. Na drugim miejscu co do ilości druków stoi książka prawna i społeczno-naukowa. Na trzecim miejscu podręczniki szkolne.

Trzynaste miejsce co do ilości druków, a czwarte co do wysokości nakładu zajmują druki sensacyjne. W dziale tym występuje jednak wyraźna tendencja zniżkowa. Dużą rolę w tej zniżce odegrały wydawnictwa groszowe.

Strajkujących drukarzy w Warszawie zastępuje wojsko. Pod datą 13. 7. donosi „Ag. W.”: Dzisiejszy „Robotnik” atakuje drukarnię M. S. W., która mimo strajku częściowo wykonuje swoje prace, posługując się do tego wojskiem. Wobec tego, iż strajk drukarski grozi zbyt długim trwaniem, niektóre pisma perjodyczne jak: „Świat”, „Tygodnik Ilustrowany”, „Wiadomości Literackie” mają być drukowane w Wiedniu.

Nowe czasopisma. W Poznaniu zaczęło wychodzić z dniem 4 bm. nowe pismo fachowe dla piekarzy p. n. „Tygodnik Mistrzów Piekarskich w Polsce”, jako organ Wkp. Zw. Cechów Piekarskich, czołownikami Drukarni J. Piotrowskiego w Poznaniu.

„Przegląd Cukierniczy” oto tytuł nowego miesięcznika dla przemysłów cukierniczego, przetworów owoc. i branż pokrewnych; wydawnictwo i druk J. Piotrowskiego w Poznaniu.

„Goniec Śląski” przeszedł w inne ręce. Dowiadujemy się, że Sp. Akc. wydawnictwa „Gońca Śląskiego” organu Zw. Ludowo-Narodowego, na ostatniemu walnem zebraniu postanowiła sprzedać wydawnictwo tego pisma oraz drukarnię pewnemu konsorcjum, któremu przewodniczy chadecki senator ks. kanonik Brandys, proboszcz w Michałkowicach. (D. K.)

„Głos Prawdy” pismem codziennym. Od 15-go lipca br. tygodnik radykalny „Głos Prawdy” prze-

kształcony zostanie na pismo codzienne. Nowy dziennik prowadzony będzie pod redakcją Wojciecha Stpiczyńskiego. Wiadomo było, iż „Głos Prawdy” zawsze utykał finansowo, a p. Stpiczyński, mimo popierania materialnie przez pewne czynniki, niejedno wydawnictwo naraził na straty, nie płacąc za druk pisma. Dziś znalazły się już środki pieniężne, tak niezawodne, że „Głos Prawdy” ma być pismem codziennym.

Jubileusz „Wiek Nowy”. Popularne pismo lwowskie „Wiek Nowy” obchodziło w ub. tygodniu 25-letni jubileusz swego założenia. (db.)

Jeszcze tego nie było. Prasa amerykańska posiadać będzie własny ołtarz, wniesiony w katedrze św. Pawła w New-Jorku, ze składek dziennikarzy. Witraże przedstawiają scenę z życia i działalności publicystów, zaś na kolumnach wyrzeźbione będą tytuły najważniejszych pism.

100 000 dobrych kopert biletowych (listowych)

oddam także w mniejszych ilościach

po 5 zł za 1000 szt.

KSIĘGARNIA J. B. LANGE — W GNIEŹNIE.

Ekspedjuje tylko za gotówkę

169

**PAPIER
GAZETOWY**

63 × 95 cm

poleca stale ze składu

**Hurtownia Drukarska
Poznań, Stary Rynek nr. 4**

Telefon 25-55

165

PRZEGLĄD PAPIERNICZY

Organ Stowarzyszenia Polskich Kupców Papierniczych w Poznaniu.

Reforma kalendarza.

Istnieje wiele urzędzeń w życiu publicznem, które stale uważamy za uciążliwe, ale których z uprzedzenia pewnego pozbyć się nie możemy. Do takich uciążliwości należy bezwątpienia obecny kalendarz gregorjański, który wobec kalendarza juljańskiego wykazuje coprawda olbrzymie zalety, ale wobec nowoczesnego życia gospodarczego nie może być nazwany odpowiednim. Już niepewność daty świąt wielkanocnych w obrębie 35 dni jest dla życia zarobkowego wielką niedogodnością, tak samo dowolne ustalenie ilości dni poszczególnych miesięcy. Nie brakło coprawda dotychczas projektów reformy kalendarzowej, ale wszystkie te projekty nie odpowiadały ideałowi kalendarza, za którym się szuka.

Obecnie wystąpił Dr. Rudolf Blochmann z Kilonji z projektem, który, zdaje się, odpowiada wszystkim wymaganiom, jakie stawić można do celowego czasomiaru kalendarzowego. Blochmann daje miesiącom styczniowi, kwietniowi, lipcowi i październikowi 31 dni, reszcie 30 dni, osiągnąjąc tem, że wszystkie ćwierćrocza liczą równo po 91 dni, a wszystkie miesiące równą ilość 26 dni powszednich, ponieważ każdy kwartał zaczyna się niedzielą. Dalej osiąga tym podziałem, że każda data roku przez wszystkie lata przypada na pewien dzień tygodnia. Ideał „wiecznego“ kalendarza jest tym samym osiągnięty. Rok liczy więc 364 dni plus 1 dzień, który bez nazwy tygodniowej dołączony jest jako „dzień śródroczny“ do czerwca. To samo dzieje się każdego czwartego roku z dniem przestępnym, który dołączony zostaje do grudnia. Podług projektu reformy Blochmanna przypada 1-szy styczeń, kwiecień, lipiec, grudzień, więc pierwsze dni kwartału, na niedziele, tak samo ustalone na 8-go kwietnia (data przeciętna) święta wielkanocne, i ustalone na 26 maja święto Ziel. Świąt. Na niedzielę przypada również wiecór gwiazdkowy, przez co unika się przypadnięcia niedzieli pomiędzy Gwiazdką a Nowym Rokiem, co przecież bardzo ujemnie wpływa na życie gospodarcze. Co reforma kalendarzowa Blochmanna dla całego życia gospodarczego, dla ustawiania kolejowych rozkładów jazdy itp. znaczy, nie potrzeba bliżej określać. Sześćmat kalendarza Blochmanna jest tak nadzwyczajnie prosty i celowy, że każdy go zapamiętać musi. Także dla kalkulacji przemysłowej wykazuje projekt Blochmanna niewątpliwie korzyści, ponieważ przy miesięcznych obliczeniach kosztów posługujemy się rozmaitemi ustalonymi stawkami na odpisy, pensje, procenty itd., które obciążamy równomiernie wytwórczość miesięczną, obojętnie czy chodzi o miesiąc luty o 28 dniach, czy o marzec o 31 dniach. Jeżeliby wszystkie miesiące miały równą ilość 26 dni powszednich, zyskałaby kalkulacja miesięczna na ścisłości.

Broszurka Blochmanna, zawierająca bogaty materiał naukowy i historyczny wyszła pod tytułem „Kalendarreform mit Festbelegung des Ostertermins“ w Volkswohl-Verlag, Kiel, Lorenzenstr. 24. — Cena 2 R. M.

Pap.-Ztg.

Stosunki handlowe z zagranicą.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu komunikuje, że na mocy dekretu rządu włoskiego z dnia 6 maja 1926 r., opublikowanego w „Gazetta Ufficiale“

1. dozwolony jest dowóz do Włoch 10 000 q papieru białego, gazetowego (n° 847 a); 1° a) włoskiej taryfy celnej), za opłatą cła w wysokości 2 lirów złotych od 100 kg. brutto, zamiast obowiązującej dawniej stawki w wysokości 5 lirów;

W Izbie Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu są do przejrzania skorowidze taryfikacji artykułów, niewymienionych w francuskiej taryfie celnej oraz w taryfie celnej Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej.

W Izbie Przemysłowo-Handlowej jest do przejrzania tekst nowego dekretu wprowadzającego poważne zmiany do taryfy celnej w Meksyku.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu komunikuje, że w Bułgarji istnieje zapotrzebowanie na artystycznie wykonane afisze, kalendarze itp. środki reklamowe.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu komunikuje, że z dniem 20 czerwca aż do 10 września 1926 r. otwarty został urząd celny w stacji granicznej w Saint-Moritz (Szwajcarja).

Firma „Japan Import et Export Commission Co.“ pragnie nawiązać z Polską bliższe stosunki handlowe. Firma ta istnieje już od lat 30, centrala znajduje się w Kobie, a filje w Yokohamie, Nogaya i Osaka. Wszelkich informacji udziela Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu, przyczem zaznacza, że głównie chodzi o eksport charakterystycznych wyrobów japońskich.

Firma Carabéris w Salonikach podejmuje się pośrednictwa w przeprowadzaniu wszelkich transakcyj handlowych między Polską a Grecją. Informacyj udziela Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu.

Firma Rosenhek et Co. w Czerniowcach pragnie eksportować do Polski wszelkie artykuły produkcji rumuńskiej.

Konsulat Rzeczypospolitej Polskiej w Lille komunikuje za pośrednictwem Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu, iż jako rezultat udziału Polski — w postaci biura informacyjno-propagandowego — na tegorocznych Międzynarodowych Targach w Lille, objawiło się duże zainteresowanie wśród kupiectwa francuskiego rynkiem polskim, jako rynkiem zakupu i zbytu, czego widocznym znakiem jest dążenie francuskich sfer przemysłowo-handlowych do utworzenia stowarzyszenia, celem popierania handlu z Polską.

Głównym inicjatorem tej imprezy jest p. Georges Poulet, dyrektor tygodnika „L'Action Commerciale“ 4, rue Basse Lille.

Zaznacza się, że możliwości zbytu polskich produktów na rynku francuskim są poważne, jednakowoż koniecznym warunkiem jest złożenie jak najszerszych ofert. Oferty te składać należy w Izbie Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu, gdzie również otrzymać można wszelkich szczegółowych informacji.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu podaje zainteresowanym do wiadomości, iż posiada do przejrzenia nowy tekst rozporządzenia rządu syryjskiego odnośnie do opłat celnych importowych.

Ze względu na trudności, istniejące przy legalizowaniu świadectw pochodzenia przez tureckie konsulatory lub agencje konsularne w okręgach, gdzie takie nie istnieją, postanowione zostało, iż jako wystarczające będą przyjmowane świadectwa, wydane przez Izbę Handlową lub inną oficjalną władzę miejsca pochodzenia towaru. Rozporządzenie to będzie stosowane wobec państw, które opierać się będą na zasadzie wzajemności.

W Izbie Przemysłowo-Handlowej jest do przejrzenia tekst zmian wprowadzonych w ostatnich czasach do taryfy celnej kanadyjskiej, jak również spis artykułów, których import i eksport do Czechosłowacji odbywać się może bez specjalnych zezwoleń.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu komunikuje, iż rynek perski przedstawia coraz więcej możliwości do przeprowadzania poważnych transakcji handlowych. Import równie jak eksport wzrosły znacznie w stosunku do roku poprzedniego, a tendencja „europeizacji” kraju daje pole do przewidywań, że import towarów europejskich może liczyć na powodzenie. Zwłaszcza poważne zapotrzebowanie istnieje m. in. na wszelkiego rodzaju maszyny i artykuły metalowe, farby, artykuły galanteryjne, artykuły papierowe itp.

W Izbie Przemysłowo-Handlowej jest do przejrzenia spis adresów domów handlowych w Rio de Janeiro.

Zjazd Związku Izb Przemysłowo-Handlowych Rzeczypospolitej Polskiej w Toruniu.

W dniu 21 czerwca rb. odbył się w Toruniu Zjazd Izb Przemysłowo-Handlowych Rzeczypospolitej Polskiej. W Zjeździe wzięli udział reprezentanci wszystkich Izb Przemysłowo-Handlowych Rzeczypospolitej; obradom całodziennym, w których wyczerpano przewidziany porządek, przewodniczył wiceprezes Izby Toruńskiej p. Hozakowski.

Przedyskutowano w sposób wyczerpujący referat Izby Handlowej i Przemysłowej we Lwowie co do nowelizacji przepisów celnych i uzgodniono szereg postulatów, wniesionych przez Izby.

Następnie omawiając opłaty notarialne, skonstatowano, że opłaty te są najwyższe w byłej dzielnicy pruskiej i przewyższają opłaty obowiązujące np. w Kongresówce, blisko o 100 proc.

Konieczność unifikacji opłat, tak sądowych, notarialnych, jak i taryf adwokackich na całym obszarze Rzeczypospolitej została stwierdzona, a dotyczące wnioski w tym przedmiocie wysłane będą w najbliższym czasie do miarodajnych władz centralnych.

Dalej rozpatrzono ważny, przedewszystkiem dla Pomorza, punkt porządku dziennego, a mianowicie sprawę umowy z W. M. Gdańskiem, a w szczególności zwrócono uwagę na postanowienia, dotyczące ulg dla W. Miasta w stosunku do obszaru Rzeczypospolitej Polskiej przy wwozie i wywozie towarów. Związek Izb stanął na stanowisku, aby przez nadawanie przywilejów gospodarczych W. Miastu nie stwarzano niezdrowej konkurencji dla naszego kupiectwa; Związek Izb będzie domagał się, aby delegat jego mógł brać udział w obradach Komisji, regulującej stosunki gospodarcze z W. Miastem.

Co do projektu ustawy budowlanej, Związek wyraża przekonanie, że ustawa taka winna być w jak najszerszym tego słowa znaczeniu ustawą ramową i pozostawiać jak najdalej idącą kompetencję w tym względzie samorządom.

Wreszcie, sprawa uruchomienia funduszy z podatku od lokali została powierzona Izbie Handlowej i Przemysłowej w Krakowie, która w najbliższym czasie rozpisze ankietę do innych Izb celem wypowiedzenia się co do ujęcia tego zagadnienia tak bardzo pięknego i dla podniesienia życia gospodarczego koniecznego.

Ponadto postanowiono wobec rządu wszcząć kroki w sprawie rychłego wprowadzenia instytucji Izb Przemysłowo-Handlowych na obszarze b. Kongresówki i Kresów Wschodnich.

Z innych spraw rozpatrzono kwestię przynależności i reprezentacji Związku Izb w Komitecie Narodowym Międzynarodowej Izby Handlowej, sprawę rozbudowy portu w Gdyni, przyczem uznano konieczność przyspieszenia odnośnych prac portowych, jakoteż wreszcie sprawę kontyngentów gdańskich.

Adresowanie przesyłek pocztowych.

Generalna Dyrekcja Poczty i Telegrafów wydała następujące zarządzenia: Adresy przesyłek pocztowych wszelkiego rodzaju w obrocie zagranicznym (imię i nazwisko adresata, miejsce i kraj przeznaczenia) powinny być wypisane literami łacińskimi i w języku francuskim, albo w języku kraju przeznaczenia lub też w innym języku znanym w kraju. W obrocie z krajami, które posiadają alfabet odmienny od alfabetu łacińskiego, może być adres wypisany tym obcym alfabetem, ponieważ literami łacińskimi nie zawsze można oddać dokładnie dźwięki obcego języka, co utrudnia a nawet uniemożliwia doręczenie. W tych wypadkach jednakowoż musi być obok umieszczony adres literami łacińskimi, mianowicie: przy przesyłkach rejestrowanych przynajmniej oznaczenie adresatu (imię i nazwisko lub nazwa firmy itd.), miejsce i kraj przeznaczenia, przy przesyłkach zwykłych przynajmniej kraj przeznaczenia.

Urzędy pocztowe mają, w danym razie, żądać od nadawców dokonania odpowiedniej zmiany, względnie uzupełnienia, zaś w wypadkach niezastosowania się do tego, odmówić przyjęcia przesyłki rejestrowanej; co do zwykłych zaś przesyłek listowych mają urzędy pocztowe dolożyć starań celem ich dalszego wysłania.

Nadchodzących z zagranicy przesyłek pocztowych z adresem napisanym obcymi literami nie należy z tego powodu natychmiast zwracać do kraju nadania, lecz dążyć, w miarę możliwości do odczytania adresu. W tym celu można nawet zwrócić się z prośbą o przetłumaczenie adresu do odnośnego konsulatu, w danym razie za pośrednictwem przynależnego urzędu pocztowego.

Treść niniejszego zarządzenia, o ile ona dotyczy nadawców przesyłek pocztowych, należy podać do wiadomości publicznej za pomocą wywieszenia odpowiedniego ogłoszenia.

Sprawy podatkowe

Płatność zaliczki na podatek przemysłowy. Płatnikom, nie obowiązującym do miesięcznych wpłat podatku od obrotu przypominamy, że do d. 15. 7. (wzgl.

w terminie ulgowym do 29. 7.) należy wpłacić zaliczkę na podatek przemysłowy od obrotu, osiągniętego w II. kwartale 1926 r. Wysokość zaliczki wynosi 40 procent podatku wymierzonego za II. półroczu 1925 r. Równocześnie zaliczka na państwowy podatek od obrotu należy wpłacić dodatek na rzecz samorządu w wysokości jednej czwartej części należności państwowej. Przy tej sposobności ponownie zwracamy uwagę podatnikom, obowiązany do wpłaty zaliczki, którzy nie zalegają z podatkiem obrotowym za II. półroczu a wnieśli podania do Urzędów Skarbowych o odroczenie płatności zaliczki za I. kwartał br. do 15 lipca br. (w myśl okólnika Ministra Skarbu z dnia 19 czerwca 1926 r.), że w wypadku przychylnego załatwienia prośby przez Urząd Skarbowy zaliczkę za II. kwartał br. będą obowiązani uiszczyć dopiero w terminie do 15 sierpnia.

Płatnikom zaległości podatkowych przypominamy równocześnie, że o ile uiszczą je do 15 lipca br., to będą im policzone odsetki zwłoki tylko w wysokości 1 procent miesięcznie zamiast 4 i pół, natomiast w wypadku uiszczenia zaległych podatków w czasie od 16 do 31 lipca br. Kasy Skarbowe będą pobierały odsetki zwłoki w wysokości 1 i pół procent miesięcznie. Wcześniejsze uiszczenie zaległości podatkowych leży przeto w interesie płatników, ponieważ począwszy od 1 września od zaległości będzie pobierany ponadto dodatek nadzwyczajny w wysokości 10 procent.

W sprawie kar za zwłokę. Ministerstwo Skarbu zarządziło w drodze ulgi, aby podatnicy, którzy zapłacą przed dniem 1 września br. zaległe podatki i należności, zostali zwolnieni od ustawowych kar za zwłokę w wysokości 4 procent i aby pobierano od nich:

o ile zaległości zostaną wpłacone do dnia 15 lipca br. włącznie — 1 procent miesięcznie za zwłokę.

o ile te same zaległości zostaną wpłacone w okresie od 16 do 31 lipca br. włącznie — 1 i pół procent,

w okresie od 1 do 15 sierpnia br. włącznie 2 procent i w okresie od 16 do 31 sierpnia br. włącznie — 3 procent.

Po tym terminie ulgi powyższe zastosowane nie będą.

Uchwalony przez ciało ustawodawcze 10-procentowy dodatek Ministerstwo Skarbu zastosuje tylko do tych zaległości podatkowych, które nie zostaną uiszczone do dnia 1 września br.

Streszczenie tego rozporządzenia, powtórzone powyżej za komunikatem Min. Skarbu nie wyjaśnia sprawy należycie. Nie wiadomo, czy stawki zniżkowe będą miały zastosowanie do wszelkich nawet częściowych kwot, wpłaconych na rachunek zaległych podatków, czy też tylko do całych pozycji.

Zmiany w podatku od lokali. Dotychczasowe podatki od lokali mogą ulec zmianie o tyle, że zostanie wprowadzony jeden, sumy zaś zeń płynące dzieli pomiędzy te instytucje, które swe fundusze z dawnych trzech podatków zasiłały. Magistraty otrzymują 40 procent wpłaconej sumy, również 40 proc. fundusz rozbudowy miast, z którego udzielane są pożyczki pragnącym budować, a 20 procent idzie na rzecz „funduszu kwaterunku wojskowego“, stworzonego zamiast przymusowego kwaterowania wojskowych w lokalach prywatnych.

W ten sposób oszczędza się płatnikowi trzykrotnych perpetu z wyliczeniem mu i ściąganiem podatku od jednego i tego samego locum. Upraszcza

... gdyby Gutenberg „małą Reinhardtke“ był znał — — — — —

wzorową małą linjarkę, oryginał
REINHARDT (Förste & Tromm)

Linje drukowane: dłuższy czas pracy, drogi materiał
znaczną robocizną — — — — —
Linje linjowane: szybki zestaw, żaden przyrząd, wielka oszczędność w materiale i na robociznie — — — — —

Także w Pańskiej drukarni powinna być „Mała Reinhardtke“

G. E. REINHARDT ABT. FÖRSTE & TROMM

LIPSK S. 3 108 c.

Ofertą służy

HURTOWNIA DRUKARSKA
w Poznaniu, Stary Rynek 4. Telefon 2555.

to również technikę manipulacji biurowo-kasowych. W sumie płacić będziemy tyle co dawniej.

Ustawa zwalnia od podatku tylko mieszkania jedno-i dwuizbowe, najmowane przez bezrobotnych, oraz także lokale, zajmowane przez inwalidów, wdowy i sieroty po nich, lub osoby, pobierające wsparcia z funduszy społecznych.

Notatki

Nowości. Firma „Pol“, Polska Fabryka Wyróbów Papierowych, T. z o. p. w Poznaniu, Grobla 14, która w dziedzinie wyrobów papierowych zajmuje produkując stanowisko, dąży stale do coraz większej doskonałości w fabrykacji swych wyrobów, czego dalszym dowodem nadesłane nam wzory oryginalne i to: I. Segregator „Fortuna“ No. 16 — (2°) i No 17 — (4°), wykonany (prócz mechanizmu) całkowicie w oficynach wspomnianej firmy. Registrator „Fortuna“ wykonany trwale, czysto, z dobrego materiału, z kołeczkiem aluminiowym do wyciągania, brzegi zaś z okuciem metalowym, a grzbiet zaopatrzony etykietem w wielobarwnej litografii, robi wrażenie solidne i estetyczne, to też zdaniem naszym segregator „Fortuna“ w obecnej nowej szacie, w niczem nie ustępuje znanym wyrobom zagranicznym, zwłaszcza niemieckim.

II. Notesy No. 90 i 100 w dwóch wielkościach, papier bezdrzewny kratkowany, oprawa z papieru fantazyjnego oraz imitacja skóry, brzegi czerwone względnie nakrapiane kredkowo, podklejane półsztywno-białym kartonem bezdrzewnym, wykonane czysto i ze smakiem, przedstawiają się solidnie, gustownie i estetycznie. Wartość tych zgrabnych notesików podnosi się jeszcze przez to, że są sortowane w różnych kolorach, opakowane i zapakowane każde 10 sztuk w praktycznych i estetycznych kartonikach. Cena hurtownia 25 i 35 gr za sztukę, wydaje nam się nader korzystna, zwłaszcza, że hurtownicy, zakupując większe ilości, korzystają jeszcze ze specjalnego rabatu.

Powyższe fabrykaty, jako i wszystkie inne znane wyroby firmy „Pol“ polecamy uwadze naszych Czytelników.

Pilne paczki pocztowe zostały zaprowadzone z dniem 1 lipca br. w obrocie pocztowym wewnątrz

kraju. Pilne paczki są przyjmowane tylko do wagi 10 kg. i do wysokości 1000 zł wartości lub pobrania oraz do miejscowości przeznaczenia, w których znajdują się urzędy lub agencje pocztowe. Paczki będą wysyłane przede wszystkim pociągami pociągami. Za przesyłkę paczek pilnych pobierana jest potrójna opłata taryfowa, ustalona dla paczek zwyczajnych, za paczki zaś pilne ochronne potrójna opłata taryfowa. Przy paczkach pilnych, adresowanych „poste restante“, albo do tych urzędów i agencji pocztowych, w których nie zaprowadzono doręczenia paczek do domów opłata za doręczenie nie obowiązuje. W tych wypadkach bowiem doręcza się paczki odbiorcom przez umyślnego posłańca.

Obniżenie stopy procentowej Banku Polskiego. Rada Banku Polskiego ustaliła oficjalną stopę procentową z mocą obowiązującą od dnia 7 lipca br. dla dyskonta weksli 10 procent, dla pożyczek terminowych i otwartego kredytu 12 procent. Zachowana dotychczas na rachunku otwartego kredytu prowizja w wysokości ćwierć procent w stosunku kwartalnym pozostaje nadal.

Zaświadczenia na niepodjęte towary zagraniczne. Władze celne otrzymały polecenie Min. Skarbu, aby na wniosek osób zainteresowanych wystawiały na niepodjęte towary zagraniczne, wysyłane z powrotem zagranicę, zaświadczenia, stwierdzające, że towary te przez cały czas zalegania na polskim terytorjum celnem pozostawały pod urzędową kontrolą i nie weszły do wolnego obrotu. Zaświadczenia takie będą służyły za podstawę do zwolnienia rzeczonych towarów od cła w kraju ich pochodzenia.

Podwyżka cel. Departament Cel Ministerstwa Skarbu opracowuje obecnie nową taryfę celną, projektowaną jest taka waloryzacja cel, że przeciętnie będą one podwyższone od 40 do 50 procent.

Taryfa celna będzie gruntownie przekształcona. Na wiele towarów taryfa będzie obniżona, natomiast opłata opiewać będzie w złocie. Cło na surowce, maszyny i chemikalia będzie wyższe o 40 procent; na towary gotowe o 60 procent.

Nowa taryfa celna ma być wkrótce ogłoszona. Państwo ma uzyskać tą drogą nowe źródło dochodów w wysokości 80—90 milionów w złotych miesięcznie.

Ceny drewna papierniczego. Cedula Giełdy Drzewnej w Bydgoszczy z dnia 8 lipca 1926 r. notuje: (Ceny kupna za 1 m³ w zł. — Ceny sprzedaży w nawiasach): papierówka świerkowa z 15 proc. jodły (29,74 zł) franco wagon Petrowice, Sośnica Makosza. Papierówka czysto świerkowa (22,87 zł) franco st. zał. Wilno, Grodno, Białystok. Papierówka czysto świerkowa (35,23 zł), fr. wagon granica Zbąszyń—Leszno. Papierówka czysto świerkowa (37,52 zł), franco wagon granica Petrowice.

Targi i wystawy. W dniu 21 sierpnia 1926 r. otwartą zostanie w Warszawie Wystawa Przemysłowo-Sportowa, mająca na celu uwidocznie w pokazie

publicznym wszystkich działów sportu i związanego bezpośrednio lub pośrednio ze sportem przemysłu i handlu. Jaknajliczniejszy udział pożądan.

Wystawa wynalazków. W Warszawie została otwarta dnia 19. bm. Wystawa wynalazków w obecności p. wiceministra dr. F. Doleżala, marszałka Trampczyńskiego, posłów Wierzbickiego i Drewnowskiego, oraz licznych przedstawicieli władz rządowych, wojskowych, nauki, dyplomacji, prasy i zaproszonych gości.

W ciągu pierwszych dni przewinęło się przez wystawę przeszło 9 tysięcy osób.

Wielka ilość wystawionych eksponatów, oraz ich różnorodność jest dużą atrakcją dla zwiedzającej publiczności.

Trudności o traktat handlowy polsko-niemiecki pokonane? Przewlekła wojna celna polsko-niemiecka po jednej i drugiej stronie wyrządza olbrzymie szkody. Wpływowe sfery przemysłowców niemieckich przez długi czas oszukiwały ogół niemiecki dowodząc, że Polska jest zdana na łaskę lub niełaskę rynku niemieckiego, gdyż 45 proc. swego wywozu tamtąd kieruje, gdy tymczasem Niemcy tylko 6 proc. swego wywozu sprzedają do Polski. Bezwzględnie wierząc w udowodnienia przemysłowców niemieckich postanowił rząd niemiecki takie warunki zawarcia traktatu handlowego, które delegację polską zmusiły do zerwania rokowań.

Obecnie jednak słychać coraz więcej poważnych głosów niemieckich żądających z skutkiem zmiany stanowiska rządu niemieckiego, wskutek czego jak zapewniają z najpoważniejszych kół, pertraktacje o traktat handlowy polsko-niemiecki będą w najbliższym czasie podjęte.

Przed zakończeniem strajku w Mirkowie. Trwający od 7 tygodni zatarg między robotnikami a zarządem Mirkowskiej fabryki papieru dobiega końca.

Jak donosi „Rzeczpospolita“ z dnia 14. bm. likwidacji strajku oczekiwać należy w środę, 14. bm. na konferencji w Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej, która się odbędzie pod przewodnictwem p. naczelnika Ulanowskiego.

Zniżka stopy procentowej w Gdańsku. Gdański bank emisyjny obniżył z dniem 7 bm. stopę procentową z 7 na 6 i pół procent i lombardową z 7 i pół na 7 procent.

Największe czasopismo na świecie. Największym czasopismem na świecie jest wychodzący w Filadelfji tygodnik amerykański „Saturday Evening Post“, którego nakład wynosi 3 miliony egzemplarzy. Mimo 250 stron objętości, zeszyt kosztuje tylko 20 centów. Taniść pisma polega na tem, że dwie piąte treści stanowią ogłoszenia, na których nakładca zarabia milion zł. Honorarja dla współpracowników są także wspaniałe, bo dosięgają dolara od wiersza. Czasopismo to nie jest zresztą nowotworem, lecz spogląda na bardzo poważną przeszłość, gdyż założone zostało już w roku 1728 przez sławnego Benjamina Franklina.

Ogłoszenia: 1/1 strona 80 zł. 1/2 str. 40 zł. 1/4 str. 20 zł. 1/8 str. 10 zł. 1/16 str. 5 zł. 1/32 str. 2.50 zł. Na str. I okł. 100 0/0, na stronie II, III i IV okł. 50 0/0 więcej. Dla poszuk. posad 50 0/0 opustu. Numery okazowe i dowodowe opłaca się. Ogłoszenia przyjmuje się do środy rana godz. 9.

Przedpłata kwartalna 4,50 zł mł. śleczna 1,50 zł. z dostawą w dom. Numer pojedynczy 50 groszy.

--- Konto czekowe P. K. O. Nr. 202 868. ---
Nakładem „Hurtowni Drukarskiej“, Sp. z o. o.
w Poznaniu, Stary Rynek nr. 4. Telefon 2555
Redaktor: Teodor Kryg w Poznaniu.
Rękopisów niezamówionych nie zwracamy.